

ICBS De Tweemaster
T.a.v. de [REDACTED]
Amersfoortsestraatweg 12A
1411 HC Naarden

VERZONDEN 27 MEI 2022

Zaaknummer : OD.360316
Behandelaar : [REDACTED]
Betreft : Voornemen tot weigeren aanvraag Wnb
Locatie : Van Limburg Stirumlaan 105, Naarden

Geachte [REDACTED],

Op 16 december 2021 hebben wij uw aanvraag voor een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. Op 2 maart 2022 hebben wij u verzocht om aanvullende gegevens aan te reiken. Op 29 maart 2022 heeft u op ons verzoek om informatie aanvullende gegevens toegezonden. De aanvraag heeft betrekking op de sloop en nieuwbouw van het schoolgebouw van ICBS de Tweemaster aan de Van Limburg Stirumlaan 105 te Naarden. De werkzaamheden bestaan uit:

- saneren van bebouwing: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- kappen van bomen: kapwerkzaamheden en afvoer hout;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

Voor deze werkzaamheden wordt door de initiatiefnemer, ICBS De Tweemaster, ontheffing gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 3.5, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).
- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing is aangevraagd voor de periode van 1 maart 2022 tot en met 1 maart 2025. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer OD.360316.

Weigering

Wij verlenen u de gevraagde ontheffing niet. Dit houdt in dat u de werkzaamheden niet mag uitvoeren voor zover met deze werkzaamheden de verboden van hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming worden overtreden. Dat betekent dat u de in uw aanvraag genoemde diersoorten niet opzettelijk mag (ver-)storen en hun nesten, rustplaatsen en eieren en hun voortplantings- en rustplaatsen niet mag vernielen, beschadigen of wegnemen.

Wij concluderen dat niet wordt voldaan aan de in artikel 3.8, lid 5 van de Wnb geformuleerde eisen. Om deze reden geven wij de aangevraagde ontheffing dan ook niet af en weigeren wij uw aanvraag.

Overwegingen

Inhoudsopgave

- A. Onderwerp aanvraag**
- B. Zienswijze**
- C. Wettelijk kader**
- D. Inhoudelijke beoordeling aanvraag**
- E. Conclusie**
- F. Kennisgeving**

A. Onderwerp aanvraag

Het project betreft de sloop en nieuwbouw van het schoolgebouw gelegen aan de Van Limburg Stirumlaan 105 te Naarden, zoals weergegeven in bijlage 1 bij dit besluit. In het plangebied is volgens u in ieder geval een verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. U vermoedt dat dit een zomerverblijfplaats betreft. Deze verblijfplaats zou met de werkzaamheden verloren gaan.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis te beperken, worden maatregelen voorgesteld. Het betreft maatregelen die zien op de beschikbaarheid van tijdelijke en permanente alternatieve verblijfplaatsen alsook het voorafgaand ongeschikt maken van het gebouw buiten de meest kwetsbare periode, maar binnen het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis.

B. Zienswijze

Op 2 mei 2022 hebben wij u het ontwerpbesluit gestuurd en u drie weken de tijd gegeven om uw eventuele reactie aan ons kenbaar te maken. Wij hebben geen inhoudelijke reactie van u ontvangen.

C. Wettelijk kader

Soorten van de Habitatrichtlijn

De gewone dwergvleermuis is opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn, dieren- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Op grond van artikel 3.5 van de Wnb is het onder meer verboden in het wildlevende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn bijlage II bij het Verdrag van Bern in hun natuurlijk verspreidingsgebied:

- opzettelijk te doden of te vangen (artikel 3.5, lid 1);
- opzettelijk te verstoren (artikel 3.5, lid 2);
- opzettelijk eieren te vernielen of te rapen (artikel 3.5, lid 3);
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen (artikel 3.5, lid 4).

Op grond van artikel 3.8 van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.5 of artikel 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, dat er niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, en zij nodig is op grond van een in de wet genoemd belang. Te weten:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;

- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Tot voortplantings- of rustplaatsen als bedoeld in artikel 3.5, lid 4 van de Wnb worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Essentiële migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantings- of rustplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau hieronder.

D. Inhoudelijke beoordeling aanvraag

Zoals wij hierna zullen onderbouwen kent uw aanvraag op meerdere aspecten tekortkomingen.

Staat van instandhouding

U heeft ontheffing aangevraagd voor de gewone dwergvleermuis die is opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Voor soorten van de Habitatrichtlijn geldt dat ontheffing slechts wordt verleend indien wordt voldaan aan het in artikel 3.8, lid 5 van de Wnb genoemde eisen:

1. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. de ontheffing is nodig ter behartiging van een in de wet genoemd belang;
3. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Wij gaan hierna allereerst in op de laatstgenoemde eis van artikel 3.8, lid 5 van de Wnb. Op basis van de door u aangeleverde informatie kan naar ons oordeel niet worden gesteld dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Hieronder zullen wij toelichten hoe wij tot dit oordeel zijn gekomen.

Onderzoeksinspanning

Om de effecten van uw werkzaamheden op de beschermde soorten in beeld te brengen, heeft u ecologisch onderzoek laten uitvoeren. Het onderzoek omvat een bureaustudie, een veldonderzoek, een sporenonderzoek en een DNA-analyse. De onderzoeken zijn gedocumenteerd in de aangeleverde documenten 'Quickscan Wet natuurbescherming Van Limburg Stirumlaan 105 te Naarden' van 20 november 2020 en 'Sporenonderzoek Tweemaster Naarden, MIECON 2020-0182' van 27 januari 2021.

De bureaustudie en het veldonderzoek zijn uitgevoerd door Buro SRO B.V. en Blom Ecologie B.V. Tijdens het veldbezoek is onderzoek gedaan naar de potentie van het plangebied voor beschermde soorten. De bureaustudie bestond uit een onderzoek middels externe bronnen, zoals beheerd in rapporten en naslagwerken en de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). Ook op deze manier werd het plangebied getoetst op het potentieel voorkomen van beschermde soorten. De combinatie van de bureaustudie en het veldonderzoek (hierna, quickscan) sloten de noodzaak voor het nader onderzoeken van beschermde soorten uit voor alle plant- en diergroepen, met uitzondering van vleermuissoorten.

Naar aanleiding van de quickscan is een nader onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen. Dit nader onderzoek is uitgevoerd door MIECON B.V. Deze partij heeft de keuze gemaakt om het onderzoek niet te laten plaatsvinden volgens het vleermuisprotocol, maar volgens een zelfontwikkelde methode genaamd "Sporenonderzoek". Bij het sporenonderzoek wordt volgens u met inzet van groot materieel de buitenzijde van het te slopen gebouw en alle openingen minutieus afgezocht naar sporen die wijzen op aan- of afwezigheid van vleermuizen. De verzamelde keutels worden opgestuurd naar een gespecialiseerd laboratorium. In het geval van de Van Limburg Stirumstraat 105 te Naarden is ook de kruipruimte onderzocht, en de technische ruimtes en de spouwruiimte.

Het vleermuisprotocol, hoewel niet een waterdichte methode, wordt wel algemeen geaccepteerd als een bewezen methode voor het aantonen van verblijfplaatsen van vleermuizen. Vooral nog ontbreekt empirisch bewijs dat de methode van sporenonderzoek minimaal even effectief is als het vleermuisprotocol. Aangeleverde vergelijkingen tussen het vleermuisprotocol en de methodiek van sporenonderzoek berusten enkel op anekdotisch bewijs.

De methodiek van sporenonderzoek richt zich op het onderzoeken van openingen. Hoewel het minutieus onderzoeken van alle openingen onderdeel is van het sporenonderzoek, zegt dit weinig over de ruimtes die zich achter deze openingen bevinden. Een gebouw met de complexiteit van het schoolgebouw aan de Van Limburg Stirumstraat 105 te Naarden, met kruipruimte, technische ruimte en spouwruimte, is lastig om goed te onderzoeken met een sporenonderzoek. Vleermuizen zijn kleine dieren met kleine uitwerpselen en kunnen gemakkelijk achter een van de vele randjes in het gebouw verstopt zitten, waardoor ze, zelfs met een endoscoop, niet gevonden kunnen worden. De afwezigheid van uitwerpselen betekent derhalve niet het ontbreken van de aanwezigheid van vleermuizen.

Doordat overdag onderzoek gedaan wordt, de periode wanneer vleermuizen niet actief zijn, kan het natuurlijke gedrag van vleermuizen niet bestudeerd worden. Zo kan niet vastgesteld worden of gefoerageerd wordt in de buurt en wat voor type verblijfplaats het betreft; zomer-, winter-, paar-, of kraamverblijfplaats. Dit maakt het mitigeren en compenseren een lastige zaak. Ook kan niet worden aangetoond hoeveel individuen gebruik maken van de verblijfplaats en of het eventueel gaat om meerdere verblijfplaatsen dicht bij elkaar. Omdat de precieze locatie van de verblijfplaats lastig is aan te tonen, wanneer er geen keutels direct onder liggen, kan dit ook een extra complicatie zijn met het ongeschikt maken van de locatie.

Met de methodiek van sporenonderzoek kan niet met zekerheid grenzende waarschijnlijkheid de precieze locaties, het type verblijfplaats, het aantal verblijfplaatsen en het aantal individuen vastgesteld worden. Tevens kan er aan de hand van alleen sporenonderzoek geen gedegen uitspraak gedaan worden over verder gebruik van de omgeving door vleermuizen, zoals het foerageergebied of mogelijke vliegroutes.

Wij zijn van oordeel dat het uitgevoerde onderzoek onvoldoende is om met zekerheid de aan- of afwezigheid van de gewone dwergvleermuis in het schoolgebouw aan de Van Limburg Stirumlaan 105 te Naarden aan te kunnen tonen, waardoor er naar ons oordeel geen gedegen beoordeling kan worden uitgevoerd van de effecten van de voorgenomen activiteiten op de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis.

Effectbeoordeling

Bij het uitvoeren van de sloopwerkzaamheden zullen verschillende activiteiten plaatsvinden. Bij de beoordeling van de effecten van activiteiten moet er inzicht zijn in de grootte van de populatie, het natuurlijke verspreidingsgebied van de soort en het effect van de activiteiten op de staat van instandhouding van de populatie. Alleen dan kunnen de effecten op staat van instandhouding van de beschermde soorten worden beoordeeld.

Uit het "Guidance document on the strict protection of animal species of Community interest under the Habitats Directive 92/43/EEC" (hierna: Guidance document) (p. 10) volgt dat de vraag of er sprake van een gunstige staat van instandhouding afhankelijk is van vier parameters: populatie-omvang, verspreidingsgebied, kwaliteit van het leefgebied (habitats) en toekomstperspectief. Dit is ook verankerd in de definitie van "gunstige staat van instandhouding van een soort in artikel 1.1 lid 1 Wnb:

- a. *uit populatie dynamische gegevens blijkt dat de betrokken soort nog steeds een levensvatbare component is van de natuurlijke habitat waarin hij voorkomt, en dat vermoedelijk op lange termijn zal blijven, en*
- b. *het natuurlijke verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd lijkt te zullen worden, en*
- c. *er een voldoende grote habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van die soort op lange termijn in stand te houden.*

Voor zowel de effecten van de individuele werkzaamheden als de cumulatieve effecten ontbreekt een precieze, objectieve motivering. Gezien de afwezigheid van een gedegen onderzoek is er geen duidelijkheid over hoeveel verblijfplaatsen van beschermde soorten en welke beschermde soorten zich binnen het plangebied bevinden. Hierdoor kan er niet beoordeeld worden wat voor effecten de werkzaamheden zullen hebben op de staat van instandhouding van de reeds aanwezige populatie. De staat van instandhouding an sich en de effecten hierop moeten duidelijk zijn voordat een ontheffing kan worden verleend. Het ontbreken van een gedegen onderzoek naar de effecten op de staat van instandhouding kan niet worden ondervangen door een worst-case benadering.

Andere bevredigende oplossing

Het project betreft de sloopwerkzaamheden van bestaande bebouwing en is derhalve locatie gebonden. Een andere locatie is niet door u als alternatief beoordeeld. Door diverse wet- en regelgeving voortvloeiend vanuit – onder andere – het bestemmingsplan, is het volgens u niet mogelijk om nieuwbouw te realiseren zonder de oude bebouwing af te breken. Ook gedeeltelijk slopen van de oude bebouwing waarbij de vaste rust- of verblijfplaats zo lang mogelijk behouden blijft heeft u onderzocht. Dit levert volgens u onoverkomelijke veiligheidsrisico's en bijbehorende extra kosten met zich mee. Bovendien is het niet zeker dat daarmee de verblijfplaats behouden blijft.

Met de planning van de werkzaamheden houdt u volgens u rekening met de aanwezigheid van de beschermde soorten. Echter, gezien dat het onderzoek onvoldoende is, is niet duidelijk welke kwetsbare periodes gehanteerd dienen te worden voor de verblijfplaatsen van de vleermuizen. Zodoende is het onbekend buiten welke periode van het jaar de werkzaamheden uitgevoerd dienen te worden.

Het ontbreken van andere bevredigende oplossingen is met de verstrekte gegevens nog onvoldoende aangetoond. Het onderzoek is onvoldoende, terwijl hierop de effectenbeoordeling is gebaseerd. Ook de effectbeoordeling zelf is onvoldoende. Hiermee is niet aangetoond dat bij het werken conform de door u voorgestelde maatregel er geen alternatieve oplossingen aanwezig kunnen zijn, die minder belastend zijn voor de betrokken soorten.

Gelet op voorgaande aspecten zijn wij van oordeel dat door u onvoldoende is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, zoals gesteld in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef en onder a van de Wnb, dan de door u gekozen oplossing.

E. Conclusie

Gelet op bovenstaande concluderen wij dat niet wordt voldaan aan de in artikel 3.8, lid 5, onder c van de Wnb geformuleerde eis dat er geen afbreuk mag worden gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Op basis van de door u aangeleverde gegevens, de uitgevoerde onderzoeken en de resultaten van die onderzoeken kan niet worden geconcludeerd dat er als gevolg van de door u voorgenomen werkzaamheden en de daarbij voorgestelde mitigerende en alternatieve maatregelen geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Om deze reden kunnen wij de ontheffing dan ook niet afgeven.

Gelet op het voorgaande wordt uw aanvraag voor een ontheffing ex artikel 3.8 van de Wnb afgewezen.

F. Kennisgeving

Dit besluit wordt door ons geplaatst op www.officielebekendmakingen.nl.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op via 088-102 13 00 of Postbus@odnhn.nl. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
na

E.
Afdelingsmanager Regulering Leefomgeving
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Kopie aan:

- Afdeling Toezicht en Handhaving OD NHN
- MIECON BV

Bijlage:

- Bijlage 1: Locatie plangebied

Rechtsbescherming

U en andere belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na datum van verzending van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA HAARLEM.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

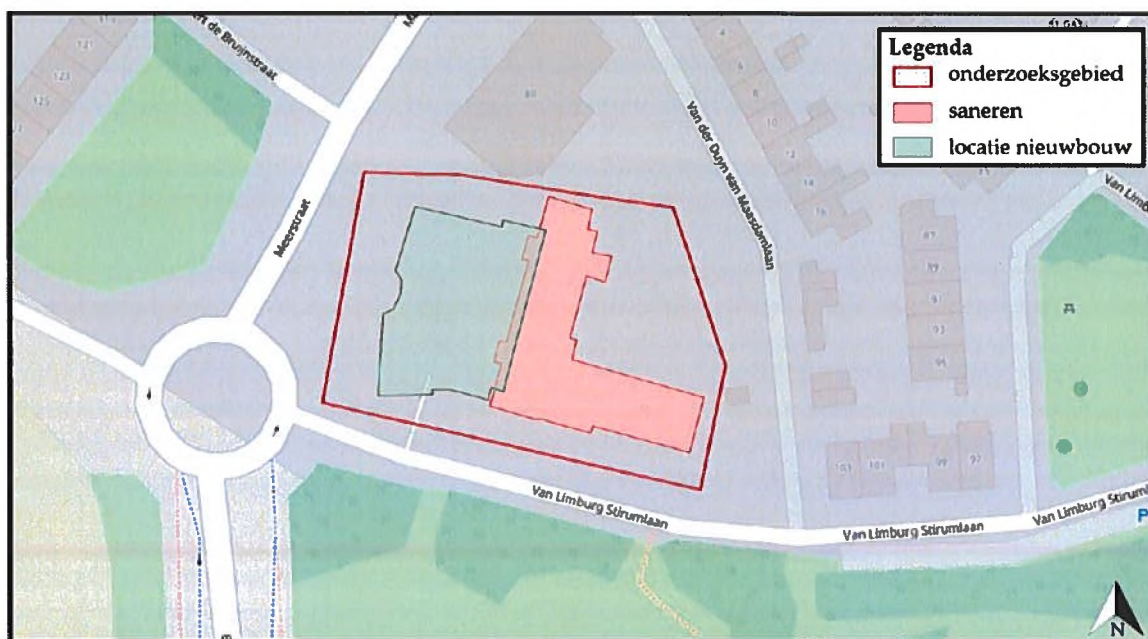
- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welk besluit het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet.

Indien onverwijld spoed dit vereist, kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM vragen om een voorlopige voorziening te treffen. U kunt het verzoekschrift ook digitaal bij de rechtbank indienen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl. Voor de behandeling van het verzoek wordt griffierecht geheven.

De provincie wil bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met provincie Noord-Holland.

Bijlage 1: Locatie plangebied

Figuur 1 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Van Limburg Stirumlaan 105 (bron kaartmateriaal: arcgis.com).

